

Ümumdünya Səhiyyə Teşkilatının bu ilin mart ayında pandemiya elan etdiyi COVID-19 virusu Yer kürəsində tütğyan etməkdə davam edir. Son statistikaya əsasən, dünyada COVID-19-dan ölenlərin sayı 800 min, virusa yoluxanların sayı isə 23 milyonu ötüb.

Qeyd edək ki, koronavirusa yoluxma sayına görə, ABŞ, Braziliya və Hindistan ilk üçükdə yer alır.

Ümumdünya Səhiyyə Teşkilatının (ÜST) Baş direktoru Tedros Adhanom Gebreyesus isə söyləyib ki, COVID-19 pandemiyasının iki ildən az müddətdə bitəcəyinə ümidi edir. ÜST rəhbəri qeyd edib ki, hazırkı durumda daha çox texnologiyalar mövcuddur: "Yeni növ virus yaxın təmaslarla daha sürətli yayılır, ancaq onun karşısını almaq üçün müvafiq texnologiyamız var".

Ardıcıl olaraq yumşaldılmalar həyata keçirilir

Azərbaycanda virusun ilk üzə çıxdığı zamandan etibarən görülən effektiv tədbirlər, infeksiyanı nəzərlətolunan səviyyədə saxlamağa imkan verib. Yoluxma səviyyəsində müsbət dinamika tendensiya halını alıb. Buna görə də sərtləşdirilmiş karantin rejimində mərhəlli şəkildə yumşaldılmalara kecid də sürətlənilib.

Belə ki, avqustun 5-dən SMS icazə sistemi leğv edilib, çimərliklər açılıb. Bu ayın 10-dan iqtisadi aktivliyin gücləndirilməsinin zərureti nəzərə alınaraq, sərt karantin rejiminin yumşaldılması istiqamətində növbəti tədbirlər paketi qüvvəyə minib.

Müvafiq qərara əsasən, sərtləşdirilmiş karantin rejiminin tətbiq olunduğu Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Yevlax, Masallı, Cəlilabad, Mingeçevir şəhərlərinin və Abşeron, Bərdə, Salyan, Xaçmaz, Goranboy,

Koronavirus (COVID-19) ilə bağlı vəziyyət dövlətimizin nəzarəti altındadır

Göygöl rayonlarının ərazisində qeyd olunan tarixdən etibarən bir sıra istehsal, ticarət və xidmət sahələrinin fəaliyyətinə icazə verilib. İri ticarət mərkəzləri və "Mall"lardan başqa, qeyri-ərzaq məhsullarının satışı ilə məşğul olan mağazalar açılıb, bəzi sahələr üzrə işə cəlb olunan işçilərin sayına tətbiq edilmiş məhdudiyyətlər aradan götürülüb. Ayın 18-dən ictimai iaşə obyektlərində müştərilərə açıq hava şəraitində xidmət göstərilməsinə, 21-dən isə milli parkların qapıları ziyançıların üzünə açılıb.

Yoluxma sayı azaldığı üçün bəzi xəstəxanalar bağlanıb

Yumşaldılmalarla əlaqədar son günler koronavirusa yoluxma sayında müəyyən artımlar da müşahide olunmağa başlayıb.

Nazirlər Kabinetini yanında Operativ Qərargahın ötən cümlə keçirilən mətbuat konfransında TƏBİB-in xəstəliklərin profilaktikası və nəzareti şöbəsinin müdürü Yaqut Qarayeva bildirib ki, ölkəmizdə koronavirus infeksiyasına yoluxmada artım müşahide olunmasına baxmayaraq, vəziyyət ciddi nəzarət altındadır. Onun sözlərinə görə, karantin rejimi ilə bağlı mərhəlli şəkildə yumşaldılmalara gedilən zaman bəlli artımlar gözlənilən olur, amma bu, heç də o demək deyil ki, vətəndaşlar qaydalara əməl etməlidirlər.

Şöbə müdürü məlumat verib ki, hazırda ölkədə ən çox yoluxma Bakı və Abşerondadır: "Ölkə üzrə ümumi yoluxmanın 50 faizi yaxını bu erazilərdir. Ən çox 50-59 yaş

həddində olan insanlar bu virusa yoluxub. Son həftədə 651 nəfər bu virusa yoluxub. Yoluxmanın artmasına səbəb yumşalmalarla bağlıdır. Amma bu o demək deyil ki, biz bununla razılışmalıyıq. Hər birimiz qaydalara riayət etməliyik. Maskalarlardan istifadə vacibdir. Qaydalara riayət etsek, yoluxmanın artması qarşısını ala bilərik".

Y.Qarayeva onu da qeyd edib ki, bu gün karantin rejimində sərtləşməyə getməkən bağlı fikir yoxdur. Əvvəlki aylarla müqayisədə yoluxma sayında azalma olduğu üçün pandemiyaya görə müalicə aparan bəzi xəstəxanalar bağlanıb.

Həkimlərin şücaəti və dövlətin dəstəyi sayesində xəstələrin müalicəsində yaxşı nəticələr əldə olunub

Vətənimizdə virusa yoluxma sayında müşahidə edilən azalma larla yanaşı, sağalan şəxslərin də sayı çoxdur.

Operativ Qərargahın brifinqində Tibb Universitetinin Tədris-Tərapevtik Klinikasının reanimasiya şöbəsinin müdürü Emil Qasımov bildirib ki, COVID-19-a yoluxan şəxslərin müalicəsində əldə olunan nəticələr dünən bir çox inkişaf etmiş ölkələri ilə eyni səviyyədə, hətta bəzilərindən yaxşıdır. Bu nəticənin əldə edilməsinə səbəb isə həm həkimlərin göstərdiyi şücaət, həm də dövlətin dəstəyi olub.

E.Qasımov söyləyib ki, immun plazmadan effekt alan xəstələr də çoxdur: "İmmun plazma hələlik dünən yaxşıdır. Bu nəticənin əldə edilməsinə səbəb isə həm həkimlərin göstərdiyi şücaət, həm də dövlətin dəstəyi olub.

dir. Bəzi ölkələr deyir ki, çox effekt ala bilmirik, ancaq Azərbaycanda bundan sağalan kifayət qədər xəstə var. Son aylar immun plazmaların istifadəsində heç bir problem olmayıb".

Məlumat verilib ki, ölkəmizdə 90 nəfəre yaxın COVID-19 xəstəliyindən sağalan şəxs koronavirus xəstələrinə qan vermək üçün müraciət edib. Həmin şəxslər yoxlanılib və 79 nəfərin qan verməsinə icazə verilib. Onlardan götürülən qanla 231 plazma hazırlanıb. Bu plazmalar 179 xəstənin müalicəsində istifadə olunub.

Mərkəzi Neftçilər Xəstəxanasının həkim-infeksiyonisti Fərrux Sədirov brifinqdə deyib ki, xəstəliyi yüngül formada keçirən şəxslərin 10 gündən sonra virusu başqa şəxslərə yoluxdurma ehtimalı yoxdur: "Ağır keçirən şəxslərdə bu, 20 gündür. Xəstələr ümumilikdə tamamilə müalicə olunduqdan sonra evə göndərilir".

O qeyd edib ki, ümumilikdə Azərbaycanda COVID-19-a yoluxub ölenlərin faizi 1,5-1,6 arasında dəyişir.

Peyvənd istehsalı ilə məşğul olan şirkət və beynəlxalq təşkilatlarla danışqlar aparılır

Koronavirusdan qorunmağın ən təsirli yolu ona qarşı peyvəndən istifadədir. Hazırda isə bir neçə ölkədə COVID-19-a qarşı vaksin istehsalına başlanıldıq bildirilir.

Adıçəkilən məsələ ilə bağlı məlumat verən TƏBİB rəsmisi Yaqut Qarayeva bildirib ki, Azərbaycan peyvənd istehsalı ilə məşğul olan

şirkət və beynəlxalq təşkilatlarla danışqlar aparır. Onun sözlərinə görə, peyvəndin istehsalı asan deyil: "Bu bir məsuliyyətdir. İstehsal olunan hər peyvənddən istifadə etmək olmaz. Bizim üçün peyvəndin hazırlanması əsas deyil, həmin peyvəndin necə təsir etməsidir. Peyvənd xəstəliyi sağlamalı yanaşı, immunitet yaratmalıdır. Ona görə də bu prosesin tez bir zamanda əldə olunması mümkün deyil".

Seroloji testlər pandemiya ilə mübarizədə daha doğru yanaşmalar seçməyə imkan verəcək

Onu da vurgulamaq yerine düşə ki, respublikamızda virusa yoluxma hallarının erkən aşkarlanması istiqamətində görülən işlər də pandemiyaya qarşı mühüm qabaqlayıcı və operativ tədbirlər sırasında əhəmiyyətli yer tutur.

Hazırda ölkəmizdə koronavirusa yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar aparılan testlərin ümumi sayı səkkiz yüz altmış mini ötüb.

Həmçinin, COVID-19 pandemiyası ilə mübarizə tədbirləri çərçivəsində əhalinin gruppalar arasında seroloji testlərin keçirilməsinə start verilib. Artıq çağrı mərkəzində təsadüfi seçilən şəxslərə zənglər edilməyə başlanılıb.

Bu testlərin aparılmasında əsas məqsəd əhalinin arasında COVID-19 xəstəliyinin keçirilməsi haqqında təsəvvürlerin əldə olunması, xəstəliyi keçirmiş şəxslərdə yaranmış immunitet səviyyəsinin öyrənilməsidir. Seroloji testlər əhalinin arasında virusa qarşı formalşmış immunitet səviyyəsinin öyrənilməsi pandemiyası ilə mübarizə üçün daha doğru yanaşmalar seçməyə imkan verəcək.

"Qəbələ"

Azərbaycan-Ermənistan sərhəddində Ermənistan ordusu xarici dövlətlərdən aldığı silah-sursatla silahlanmayı davam etdirir

12 iyul 2020-ci il tarixdə erməni silahlı qüvvələri Azərbaycan Respublikasının Tovuz rayonu istiqamətindəki mövqelərinə gözlənilmədən artilleriya atəşi ilə zərbə endirmiş və qəfil hückum olmasına baxmayaraq ordumuz tərəfindən layiqli cavablarını almışlar. Araşdırımlar nəticəsində məlum olmuşdur ki, Ermənistan hökuməti bu təxbataya əvvəldən hazırlaşmış. Bu faktlardan biri odur ki, döyüş başlamadan bir neçə gün əvvəl və toqquşmaların gücləndiyi dövrde Ermənistana Serbiyadan çox sayda silah-sursat, o cümlədən minaatan və müxtəlif kalibrli döyüş sursatı göndərilib. Serbiyanın hərəkətləri Azərbaycan cəmiyyətində anlaşılmazlıq və birmənəli olmayan reaksiyalara себəb oldu. Başqa cür ola bilmezdi. Həqiqətən də, çətin günlərdə Serbiya həmişə Azərbaycanın dəstəyini hiss edib. Bir neçə ay əvvəl resmi Bakı koronavirusla mübarizə üçün Belqrada humanitar yardım göndərmişdir. Bundan əlavə, Azərbaycan Kosovanın müstəqiliyini tanımır və dəfələrlə Serbiyanın suverenliyinə, ərazi bütövlüyüne birmənəli dəstəyini bəyan edib. Serbiyanın Ermənistana silah satması faktı ilə əlaqədar olaraq, Azərbaycan hökumətinin reaksiyası özünü çox gözlətmədi. Azərbaycan Xarici İşlər Na-

zirliyinin mətbuat xidmətindən vərilen məlumatata göre, Serbiyanın yüksək səviyyəli nümayəndə həyətinin göndərilecəyini qeyd etmişdir. Bu çərçivədə Serbiyanın Baş nazirinin müavini, Milli Təhlükəsizlik Şurasının katibi və Daxili İşlər naziri Nebojša Stefanoviç Azərbaycana səfəri zamanı jurnalistlərə deyib: "Mən inanıram ki, bu səfər və görüşlər vasitəsilə biz daha yüksək səviyyəli əməkdaşlığı nail olacaqıq. Bizim məqsədimiz yalnız təhlükəsizlik sahəsində deyil, digər sahələrdə də əməkdaşlığı gücləndirməkdir. Eyni zamanda bugünkü görüşdə biz təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlığı müzakirə etdik və həssas informasiyaların mübadiləsi, terrorizmle mübarizə və digər mü hüüm istiqamətlər üzrə əməkdaşlığı genişləndirmək barədə razılıq gəldik". Bundan başqa Ermənistənən atəşkəsi pozmasından bir neçə gün sonra - iyul ayının 17-dən avqust ayının 4-ne qədər Rusiyadan da Ermənistana təyyarələr ilə 7 reys silah daşınır. Gürcüstən silahlarının özünün hava sərhədinən daşınmasına icazə vermədiyi üçün təyyarələr Rostov-Minvod-Aktay-Türkmenbaşı-Novşer-Rəşt-Mehri-İrəvan olmaqla 3 xarici ölkə üzərindən daşınır. Qeyd edək ki, bu ölkələrən Qazaxistan və Türkmenistan Azərbaycanla yaxın siyasi və iqt-

larda Azərbaycana Serbiyanın yüksək səviyyəli nümayəndə həyətinin göndərilecəyini qeyd etmişdir. Bu çərçivədə Serbiyanın Baş nazirinin müavini, Milli Təhlükəsizlik Şurasının katibi və Daxili İşlər naziri Nebojša Stefanoviç Azərbaycana səfəri zamanı jurnalistlərə deyib: "Mən inanıram ki, bu səfər və görüşlər vasitəsilə biz daha yüksək səviyyəli əməkdaşlığı nail olacaqıq. Bizim məqsədimiz yalnız təhlükəsizlik sahəsində deyil, digər sahələrdə də əməkdaşlığı gücləndirməkdir. Eyni zamanda bugünkü görüşdə biz təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlığı müzakirə etdik və həssas informasiyaların mübadiləsi, terrorizmle mübarizə və digər mü hüüm istiqamətlər üzrə əməkdaşlığı genişləndirmək barədə razılıq gəldik". Bundan başqa Ermənistənən atəşkəsi pozmasından bir neçə gün sonra - iyul ayının 17-dən avqust ayının 4-ne qədər Rusiyadan da Ermənistana təyyarələr ilə 7 reys silah daşınır. Gürcüstən silahlarının özünün hava sərhədinən daşınmasına icazə vermədiyi üçün təyyarələr Rostov-Minvod-Aktay-Türkmenbaşı-Novşer-Rəşt-Mehri-İrəvan olmaqla 3 xarici ölkə üzərindən daşınır. Qeyd edək ki, bu ölkələrən Qazaxistan və Türkmenistan Azərbaycanla yaxın siyasi və iqt-

sadi münasibətləri olmasına baxmayaraq Azərbaycana düşmən olan Ermənistana göndərilen silahların özlərinin hava məkanı üzərindən daşınmasına razılıq veriblər. Son günlərdə Rusiyadan Ermənistana verdiyi silahlara radio elektron mübarizə vasitələrindən "Krasuxa", "Avtobaza", "Nebo-M" daxildir. Bu texnika ilə hədəf ölkənin radio danışqlarını "söndürmək", dinləmək və pilot-suz döyüş aparatlarına qarşı istifadə etmək mümkündür. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, Rusiya Ermənistana satdığı silahları dünən ya silah bazarı qiymətinə deyil, daxili bazar qiymətinə satır ki, bu da Ermənistana olduqca ucuz başa gelir. Rusiyanın Ermənistana hansı əsaslarla silah satdığını isə məlum deyil. Belə ki, silah satışı haqqında müqavilənin nə vaxt imzalandığı barədə hər iki ölkənin KİV-nə heç bir məlumatata rast gəlinmir. Avqustun 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinə telefonla zəng edərək 12-16 iyul tarixlərində Ermənistana Azərbaycan dövlət sərhədinin Tovuz rayonu istiqamətində Ermənistənən törətdiyi təxbat barədə məlumat verərək təcavüz aktı nəticəsində Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi

qulluqçularının və bir nəfər mülki şəxsin həlak olduğunu vurğulayıb. Dövlət başçısı Ermənistən silahlı qüvvələrinin sərhəd boyunca kəndləri və yaşayış məntəqələrini artilleriya atəşinə tutması nəticəsində bir çox evlərin dağıldığını və yararsız hala düşdüğünü bildirərək Ermənistənən bu hərbi hücumun əsas məqsədinin üçüncü tərəfləri Ermənistən-Azərbaycan münaqişəsinə cəlb etmə olduğunu qeyd etmişdir. Eyni zamanda baş vermiş toqquşmalar başa çatdıqdan sonra iyulun 17-dən bu güne kimi Rusiyadan Ermənistənəna hərbi təyinatlı yüklerin daşınmasına intensiv xarakter almasının Azərbaycan ictimaiyyətində narahatlıq və ciddi suallar doğruduğu da Rusiya Prezidentinin diqqətinə çatdırılmışdır. Prezident İlham Əliyev Ermənistən-Azərbaycan sərhədində baş vermiş hərbi toqquşmadan dərhal sonra Rusiyadan Qazaxistan, Türkmenistan və İran İslam Respublikasının hava məkanından istifadə edərək bu günə qədər Ermənistənəna daşınan hərbi təyinatlı yüklerin həcmi 400 tondan artıq olduğunu bildirib və telefon zənginin əsas məqsədinin bu məsələnin aydınlaşdırılması olduğunu vurğulayıb. Biz inanıraq ki, Azərbaycan və Serbiya, Azərbaycan və Rusiya dövlətləri arasında baş vermiş anlaşılmazlıq aradan qalxacaq, dövlətlərarası münasibətlər tənzimlənəcəkdir.

"Qəbələ"